

18 forskare och teologer har i en replik (7/5) till Ingvar Nilsson uttalat sig om orsakerna till att ungdomar lämnar tron och kyrkan. Deras recept lyder: acceptera evolutionsteorin som Guds skapelsemetod, anpassa teologi och bibelsyn efter det och lär barnen och ungdomarna så.

Vi håller med om att evolutionsfrågan är viktig att förhålla sig till. Men frågan är egentligen vidare än så: vetenskap är en mänsklig aktivitet, uppenbarelse i Bibeln är från Gud. Hur förena de båda utan att sanningen blir lidande?

Tvärsäkerhet är alltid olyckligt, i synnerhet i vetenskapliga sammanhang. Om den saken är vetenskapsfilosofier rörande eniga, till skillnad från många av naturvetenskapens utövare – historien visar att vetenskapliga modeller byts ut ungefär vartannat årtionde. Det är skäl nog till försiktighet när det gäller att låta dagens vetenskapsmodeller överordnas vår bibeltolkning och därmed teologi – i all synnerhet när de kräver radikala omtolkningar av Bibelns tydliga utsagor. Det finns anledning att påminna om det bevingade talesättet: "Den som gifter sig med tidsandan blir snabbt änka."

Att debattörerna väljer att ta evolutionens "faktum" för givet och som norm för en ny skapelse-teologi är aningen ironiskt i en tid när evolutionsteorin befinner sig i sin största kris sedan Darwin. De senaste decenniernas utveckling inom evolutionsbiologi innebär att man alltmer fjärrat sig från och tvingats omforma klassisk "skoldarwinism" för att kunna införliva nya observationer, som snarare talar för ett skapelse- och designperspektiv. De grundläggande problemen med evolutionsteorin kvarstår emellertid, om än dolda bakom en retorik som deklarerar att "allting står rätt till". Men allting står inte rätt till.

Ironiskt är det även att vad debattörerna efterlyser redan sedan länge är ett etablerat faktum. Teologisk utbildning i vårt land är med få undantag präglad av teistisk evolutionism. Detta synsätt har därför länge kommit prägla kyrkans undervisning. Det är just dessa generationer av unga som lämnar både kyrka och tro i tragisk omfattning. Över detta delar vi debattörernas frustration men inte deras orsaksanalys. Vi är av uppfattningen att orsaken är den sekularisering som smugit sig in i våra kyrkor, inte minst i form av en otydlig skapelse-teologi präglad av evolutionism.

Andra undersökningar än den som debattörerna refererar till visar att det är just de ungdomar som fått del av en saklig evolutionskritik och en genomtänkt biblisk skapelse-tro som behåller tron. Här står alltså ord mot ord. The Barna Group som genomfört den återopade undersökningen förespråkar teistisk evolution. Kan det förhållandet ha påverkat resultaten? Här behövs initiativ till fördjupade, opartiska studier. Vi får emellertid inte glömma bort att svaret faktiskt är underordnat sanningsfrågan. Det finns all anledning att tro att en sann berättelse om vårt ursprung är till gagn för tron och att en falsk inte är det. Sociologiska studier måste därför kompletteras med en saklig och fördomsfri analys och diskussion av evolutionsteoriernas trovärdighet.

Debattörerna hämtar argument från Augustinus och Thomas av Aquino, vilket är mycket selektivt och inte rättvisande när det gäller kyrkofäderna. Augustinus trodde för övrigt att jorden på hans tid var mindre än 6000 år gammal. Vidare är det vilseledande att blanda samman Guds ständiga upprätthållande av skapelsen med själva skapelseakten som sådan, när det tydligt uttrycks i 1 Mos 2:2 att Gud då var färdig med sitt verk.

Vi bör vara försiktiga med att anpassa teologi och bibeltolkning till metodologisk naturalism överlag, eftersom konsekvensen blir att kristen tro berövas det ultimata miraklet: att Gud har skapat allt från intet. Jesus förvandlade vatten till vin och utförde många andra underverk under sin verksamhet. Är det rimligt att förvänta sig att våra ungdomar ska tro på dessa underverk, och på att stoffet av deras kroppar en dag ska förvandlas i ett ögonblick vid Jesu återkomst, om de samtidigt fått lära sig att berättelsen om att Gud en gång skapade människan av markens stoft är en myt?

Våra barn och unga behöver utrustas med redskap att skilja mellan vad som är fakta och spekulation i den evolutionära berättelsen, med kännedom om vetenskapens begränsningar och med en fast och välgrundad tro på Bibelns tillförlitlighet.

De 18 debattörerna efterlyser ett moget och reflekterat sätt att hantera de här frågorna – det gör även vi. Men det förutsätter den saklighet och allsidighet som är adelsmärken i all utbildning. Fler perspektiv än det teistisk-evolutionistiska måste presenteras. ["Fyra kristna diskuterar: skapelse och evolution"](#) (Apologia, 2020) är en god startpunkt för en fortsatt dialog.

Göran Schmidt, civilingenjör i kemiteknik, biolog, rektor, ordförande i föreningen Genesis

Anders Gerdmar, professor i teologi

Björn Nissen, lärare

Göran Kurlberg, docent i kirurgi, överläkare

Johan Holmdahl, läkare, medicine doktor

Lars Ljungström, läkare, medicine doktor

Ola Hössjer, professor i matematisk statistik

Olof Rugarn, läkare, medicine doktor

Samuel Lampa, doktor i bioinformatik

Seth Erlandsson, docent i teologi

Sture Blomberg, docent i anestesi & intensivvård, överläkare

Tomas Widholm, doktor i pedagogiskt arbete